
A SZÁZADVÉGBEN

MEGJELENT ÍRÁSOK JEGYZÉKE

---

1. (1985)

Stumpf István: Egy lehetőség a szakkollégium. 1–17. • **Kéri László:** Elképzelések a jogászképzés változásaihoz. 19–36. • **Révész Sándor:** A meghasonlott autonómia I. 37–59. • **Fellegi Tamás–Varga Tamás:** Beszélgetés dr. Schmidt Péterrel, az ELTE ÁJTK tanszékvezető egyetemi tanárával. 61–87. • **Karácsony András:** Angyalördög. 89–94. • **Szájer József:** Az elfeledett jogtudomány. (Somló Bódog tudományelméleti és jogi tanaiból.) 95–114. • **Székely Attila–Kovács László:** Egy társadalom kórképe M. F. Rakowski megrendítő jelentése a lengyel válság okairól. 115–122. • **Gyurgyák János:** Jászi Oszkár és a *Bécsi Magyar Újság*. (Bibliográfia és válogatás.) 125–148. • [Válogatás Jászi Oszkárnak a *Bécsi Magyar Újság*ban megjelent írásaiból.] 149–201.

2. (1986)

Gombár Csaba: Időszerű-e még Bibó István? 5–11. • **Révész Sándor:** A meghasonlott autonómia II. 12–33. • **Kövér László:** Egy hallhatatlan utópia. 34–51. • **Szarka László:** Dunai Komföderáció – egy álom realitása. (Jászi Oszkár csehszlovákiai kapcsolatai és a magyar kisebbségi kérdés 1919–1939.) 52–66. • **Gyarmati György:** Dilemmák a Dunatájon. (Magyarország és a délkelet-európai föderációs tervek.) 67–87. • **Gyurgyák János–Varga Tamás:** A politikai katasztrófák zónájában. (Interjú dr. Mester Miklóssal. I.) 88–98. • **Kövér László–Orbán Viktor:** Gondolatok egy diáktáborról. 99–102. • **Karácsony András:** A szabadság hatáiról. (John Stuart Mill: *A szabadságról*. Bukarest, 1983.) 103–105. • **Valuch Tibor:** Látletel. (Szociológiai diákköri dolgozatok. Debrecen, KLTE 1985. Szerk.: Kabai Imre–Kiss József.) 106–108. • **Tőkéczi László:** Klebelsberg Kunó – egy elfelejtett kultúrpolitikus. 109–120. • Válogatás Klebelsberg Kunó írásaiból. 121–197.

3. (1987)

L. Nagy Zsuzsa: Trianon a magyar társadalom tudatában. 5–25. • **Révész Sándor:** A meghasonlott autonómia. III. 26–45. • **Andrew Arato:** Civil társadalom, társadalomelmélet és államszocializmus. 46–52. • **Fellegi Tamás–Orbán Viktor:** Új hegemonia: ellenzéki mozgalmak Lengyelországban. (1980–1981) 53–77. • **Miszlivetz Ferenc:** Interdependens Európa: az európai integráció esélyei. 78–95. • **Nagy Andor:** Környezetvédelem a '80-as években. 96–120. • **Szalai Júlia:** Társadalmi váság és reform-alternatívák. 121–139. • **Bogár László:** Fordulóponton a magyar társadalom. 140–144. • **Komoróczy Géza:** Polányi Károly történeti utópiája. 145–148. • **Litván György:** Polányi Károly a magyar politikában. (1914–1964) 149–153. • **Bozóki András:** A kelet-eu-

rópai válságok történetéhez. 154–157. • Gyurgyák János–Tőkéczi László: A magyar szociáldemokrácia múltjából. 158–160. • Válogatás Mónus Illés írásaiból. (1888–1944) 161–251.

4–5. (1987)

Gombár Csaba: Velleitásaink. 5-26. • Valuch Tibor: „A forradalom alatt nem halt meg és nem sebesült meg senki” (Válság és stabilizáció Homokmégyen 1956–57-ben.) 27–37. • Sárközi Mátyás: „Ő mondja meg, ki voltál...” (Irodalmi élet a Rákosi-korszakban.) 38–60. • Rainer M. János: Gond és hitvallás. (Irodalmi reformellenzék 1956 őszén.) 61–87. • Joó Rudolf: Kisebbségek a nemzetközi kapcsolatokban. 88–107. • Schöpflin György: Az emberi jogok és a nemzetiségi kérdés Romániában. 108–120. • Kolozsvári B. Sándor: Kisebbségben – belülről és kívülről. (Adalékok Jászi Oszkár romániai kapcsolataihoz.) 121–143. • M. Kozminski: Bevezetés egy magabiztos magyarázkodáshoz. 144–152. • V. M. Molotov: A Szovjetunió külpolitikájáról. 152–163. • A Századvég körkérdése a reformról: Kis János, Antal László–Lengyel László, Szabó Miklós, Fekete Gyula, Gadó György, Vas Csaba. 164–192. • Komoróczy Géza: Egy régi jegyzet zsidó-magyar ügyben. 193–194. • Tőkéczi László: Iskolák a határon. (Iskolaügy Erdélyben a statisztikák tükrében.) 195–204. • Máté János: Alulról. 205–209. • Benda Gyula–Orbán Viktor: Kelet–Nyugat találkozó. 210–216. • Gyurgyák János–Kenedi János: Válság-idők, szedelőzködő idők, ítéletidők. (Válogatás Szabó Zoltán írásaiból.) 217–225. • [Válogatás Szabó Zoltán írásaiból.] 225–306.

6–7. (1988)

Vági Gábor: Aznapok. 5–15. • Tőkés Rudolf: Politikatudomány Magyarországon az 1980-as években: eszmék, ellentmondások. 16–36. • Eugene Kamenka: Marxizmus és politika. 37–40. • Faragó Béla: Magyar liberalizmus. (Egy elhalás története.) 41–54. • Litván György: Ki mondja meg, ki voltál? (Szabó Ervin viszontagságos utóélete.) 55–76. • Nagy Imre: A magyar nép védelmében. 78–98. • Nagy Imre rádióbeszédei 1956-ban. 98–103. • Körösnéyi András: A kritikai-ellenzéki értelmiség Közép-Európában. (A totalitárius rendszerek bomlásától a pragmatikus-autoriter diktatúrák létrejöttéig.) 104–122. • Hegedűs András: A funkcionárius. 123–132. • Adam Czarnota–Andrzej Szahaj: A joguralom problémája Lengyelországban. (Veszélyezteteti-e Lengyelországot a joguralom lopózkodó ellenforradalma?) 133–136. • Pető Iván: „....Megszabadítani az országot a másik ország nemzetiségéhez tartozó személyektől...” 137–142. • A. J. Visinszkij: A magyar–csehszlovák lakosságcsereéről. 142–149. • Litván György: „Mi, kommunisták, különös emberek vagyunk...” (A sztálinizmus lélektana.) 150–159. • Szabó Miklós: Hétköznapi sztálinizmus Magyarországon. 160–167. • A Századvég körkérdése a reformról: Hegedűs András, Bilecz Endre, Szalai Pál, Gombár Csaba. 168–187. • Voszka Éva: Reformzsákutca. 188–195. • Kövér László–Wéber Attila: A kockázatnélküli demokratizmustól az alkotmányos többpártrendszerig. (Interjú dr. Halmai Gáborral.) 196–210. • Vágvolgyi B. András: Ach, Mitteleuropa. 211–213. • Fejtő Ferenc: Magyarország Párizsból nézve. 214–218. • Dalos György: A magyar irodalmi hagyomány. 219–222. • Karel Bartosek: Közép-Európa – a meghatározás nehézségei. 223–228. • Dalos György: Másodosztályú Európa. 229–230. • Máté János: Kelet–Nyugat találkozó a Prágai Tavasz 20. évfordulóján. 231–233. • Csapody Tamás: „Békés békétlenek” – Magyarországon. (A katonai szolgálatmegtagadás hazai története.) 234–238. • Gyurgyák János–Tőkéczi László: Mónus Illés demokrácia-felfogá-

sárol. 239–243. • **Bozóki András:** Egy ingerlékeny urbánus. (Ignotus Pál és kora.) 244–264. • [Válogatás Ignotus Pál írásaiból.] Népjog, nép nélkül. 265–266. A harmadik oldal. 267–269. Ki hát a „filoszemita”? 269–275. Az „Új Szellemi Front” körül. 275–282. „Népieség” és „új humanizmus”. 282–292. Vissza az értelemhez. 292–295. A liberalizmus házi reformja. 295–300. A demokrácia feladata. 300–302. Tizenkét pont. 303–304. És mégis reformokat! 304–307. A társadalom és az uralkodó szellem. 307–319. A Szép Szó programja. 319–320. Március. 320–323. Népieség. I–II. 323–346. Októberi vallomás. 346–348.

1956 (1989. 1–2. szám)

Faragó Béla: Mi történik Magyarországon? (Történelem jelenidőben.) 5–17. • **Péteri György:** Születésnap ajándék Sztálinnak. (Vázlat a Magyar Tudományos Akadémia államosításának történetéhez 1945–49.) 18–35. • **George J. Stigler:** Az értelmiségiek és a piac. 36–43. • **Simon Róbert:** Marxizmus – ideológiából tudomány? (Perry Anderson elágazásai.) 44–56. • **Szenes Sándor:** Egy el nem mondott beszéd. (Dokumentum Farkas Mihály irathagyatékából.) 57–58. • **Farkas Mihály:** Kedves Elvtársak! 59–77. • **Kende Péter:** Arckép-vázlat Gimes Miklósról. 78–87. • **Kenedi János:** A békés átmenet esélyei. 88–94. • **Varga László:** Egy nap, amely megrengette a világot. 1956. október 23. 95–102. • **Litván György:** A Nagy Imre-csoport. 103–109. • **Pető Iván:** „Zuhog az ész gazdátlan tényrakásokra” (1956 és a gazdaság.) 110–117. • **Csicskó Mária-Körösenyi András:** Egy harmadikutas szocializmus – utópia földközélen. (A Petőfi Párt 1956–57-ben.) 118–138. • **Dokumentumok:** Szabó Pál: A parasztsághoz. 139–140. Farkas Ferenc első rádiónyilatkozata. 140–141. Németh László: Pártok és egység. 141–142. Féja Géza: Új nemzeteszme. 142–144. Farkas Ferenc második rádióbeszéde. 144. Bibó István november 4-i nyilatkozata. 145. Bibó István: Expozé a magyarországi helyzetről. 146–148. Bibó István levele Nagy Imréhez. 149. Határozati javaslat a NEMZETI KORMÁNYZÓ TANÁCS megalakítása ügyében. 150. Feljegyzés az október 23-án kirobbant forradalomról és következményeiről. 150–155. Bibó István: Kiegészítés az 1956 november 6-án kelt expozéhoz és tervezethez. 156–159. Bibó István: Kiegészítés Magyarország állami, társadalmi és gazdasági rendjének alapelveiről és a politikai kibontakozás útjáról. 160–162. Bibó István levele a Demokrata Néppárthoz. 162–164. Levél a Szovjetunió nagykövetéhez. 164. Jegyzőkönyv a Petőfi Párt működéséről. 164–165. Lapengedély-kérelem a Magyar Írás folyóiratra. 166. A Magyar Írás folyóirat és szervezetéről. 166–168. A Petőfi Párt történetének záródokumentumai. 168–170. S. Szabó Ferenc visszaemlékezése. 170–176. Zsigmond Gyula visszaemlékezése. 176–183.

KELL-E NEKÜNK KÖZÉP-EURÓPA? (1989. Különszám)

Kende Péter: Van-e még esélye és értelme egy közép-európai államföderációnak? 7–20. • **Bojtár Endre:** Kelet-Európa vagy Közép-Európa. 21–30. • **Gyarmati György:** Magyarország közép-európaisága. (Történelmi adottságok – jelenkori konzekvenciák.) 31–46. • **Jeszenszky Géza:** A magyarság és a három Európa. 47–50. • **Tőkéczkői László:** Iskoláztatás a Közép-Európa. 51–54. • **Válogatás a Közép-Európa-vitából:** Bojtár B. Endre–Melegh Attila: Előszó egy válogatáshoz. 55–58. Norberto Bobbio: Az Európa-ideológia nagysága és hanyatlása. 59–66. Schöpflin György: Közép-Európa régi és új meghatározásai. 67–81. Zbigniew Brzezinski: Visszatérés Közép-Európához. 82–86. Timothy Garton Ash: Létezik-e Közép-Európa? 87–103. Czeslaw Milosz: A mi Európánk. 104–109. Matei Calinescu: Hogyan is lehet valaki román? 110–117. Vaclav

Belohradsky: A legalitás térhódítása, avagy az Osztrák Birodalom mint metafora. 118–131. **Hans-Peter Burmeister:** Közép-Európa német szemmel. (Lehetőségek és a értékek széthullása.) 132–140. **Marjan Rozanc:** Közép-Európáról – szlovén szemmel. (Néhány irracionális gondolat.) 141–148. **Antun Soljan:** Európa kantonizációja. 149–153. **Milan Simecka:** Más civilizáció? Egy másik civilizáció? 154–157. **Vajda Mihály:** Ki rekesztette ki Oroszországot Európából? (Reflexiók Milan Simecka: Más civilizáció? Egy másik civilizáció? című cikkére.) 158–162. **Jane Mellor:** Oroszország és Európa: válasz Simeckának. 163–165. **Milan Kundera:** Bevezető egy variációhoz. 166–170. **Jozsif Brodzskij:** Miért téved Milan Kundera Dosztojevszkijt illetően? 171–175. **Emil Cioran:** Oroszország és a szabadság vírusa. 176–182. • A Századvég körkérdése Közép-Európáról: **Vajda Mihály, Vágvölgyi B. András, Bohumil Dolezal, Niederhauser Emil, Eörsi István, Szalai Pál, Völgyes Iván, Ágh Attila, Bogár László–Vass Csaba, Varga László, Heiszler Vilmos, Borbándi Gyula, Balla Bálint, Fejtő Ferenc, Faragó Béla, Kosáry Domokos, Gombár Csaba, Miklós Tamás.** 183–222.

MI LESZ VELED, MAGYAR SZOCIÁLDEMOKRÁCIA? (1990. 1. szám)

Jacques Rupnik: Az újraértelmezett totalitarizmus. 5–22. • **Molnár Gusztáv:** Marxizmus és totalitarizmus. 23–37. • **Michael Heller:** Rövid tanfolyam. (A szovjethatalom hetvenéves történetének mérföldkövei.) 38–82. • **Balla Bálint:** A szűkösség szociológiájáról. 83–92. • **Leszek Kolakowski:** Mi élő (és mi halott) a szociáldemokrácia eszméjéből? 93–100. • **Beszélgetés a szociáldemokráciáról (Interjú Kovács Andrással.)** 101–109. **Hozzászólások Kovács András interjújához: Vajda Mihály, Gombár Csaba, Krokovay Zsolt, Bence György, Solt Ottília, Litván György, Erényi Tibor, Kende Péter.** 110–134. • **Kovács Éva:** A Népszava tőkéskepe. (1905–1940) 135–143. • **Vágvölgyi B. András:** Az elbukott Isten gyermekei. 144–159. • **George Orwell:** Arthur Koestler. 160–167. • **Arthur Koestler:** Párbeszéd a halállal. (Részletek) 168–177. • **Andrzej Walicki:** A lengyel patriotizmus hagyományai. 178–204. • **Lőrincz László:** „A lényegben semmiféle nézetkülönbség nincs” (A szovjethatalom megítélése egy fasiszta lapban 1939 augusztusa és 1941 júniusa között.) 205–212. • **Faragó Béla:** Gondolatok a magyarországi alkotmányozás folyamatáról. 213–225. • **Hanák Péter:** A Duna a magyarság történeti múltjában és nemzeti tudatában. 226–236. • **Emil Brix:** Nemzeten és államon túlnövő gondolatok. 237–240. • **Eörsi László:** „A véres csütörtök” 241–252. • **Gyurgyák János–Tökéczki László:** Szociáldemokrata alternatíva. 253. **Válogatás Kéthly Anna írásaiból.** 253–286.

NÉPIEK ÉS URBÁNUSOK – EGY MÍTOSZ VÉGE? (1990. 2. szám)

Karádi Viktor: Egyenlőtlen elmagyarosodás, avagy hogyan vált Magyarország magyar nyelvű országgá. (Történelmi-szociológiai vázlat.) 5–37. • **Nyikolaj Bergyajev:** A filozófia igazsága, és az értelmiség igaza. 38–49. • **Szilágyi Ákos:** Népi-urbánus – két jóbarát. 50–59. • **Szabó Miklós:** A parasztromantikus harmadik út gondolata a weimari köztársaságban. 60–68. • **Heller Mária–Némedi Dénes–Rényi Ágnes:** Népesedési viták 1963–1986. 69–105. • **A zsidóság és a népi-urbánus vita.** (Hamburger Mihály és Várdy Péter beszélgetése Fejtő Ferencsel.) 106–140. • **A Századvég körkérdése a népi-urbánus ellentétről: Gyurgyák János:** Népiek és urbánusok – egy mítosz vége? (A Századvég körkérdése elé.) 141–143. **Agárdi Péter, Ágh Attila, Andorka Rudolf, Antal Gábor, Balassa Péter, Balla Bálint, Balog Iván, Bence György, Béri János, Borbándi Gyula, Czigány Lóránt–Péter László, Csalog Zsolt, Erényi Tibor,**

Fábián Ernő, Faragó Béla, Fejtő Ferenc, Gáll Ernő, Gergely András, Gerő András, Gömöri György, Grendel Lajos, Hajdú Tibor, Hegedüs Géza, Hernádi Miklós, Hollander Pál, Kántor Lajos, Kende Péter, Krausz Tamás, Lengyel László, Litván György, Mesterházi Miklós, Réz Pál, Révész Sándor, Salamon Konrád, Sárközi Mátyás, Szabad György, Szabó A. Ferenc, Szabolcsi Miklós, Szelényi Iván, Tamás Attila, Tamás Gáspár Miklós, Ungvári Tamás, Vajda Mihály, Vágvölgyi B. András, Vass Csaba–Bogár László, Vezér Erzsébet, Vigh Károly. 144–307.